

Formueskatteudvalgets betænkning

Der blev den 6. maj 1987 nedsat et udvalg, der bl.a. skulle analysere, hvorledes formueskatten påvirker opsparing, produktion og beskæftigelse samt indkomsternes og formuernes fordeling mellem de forskellige indkomstgrupper. Udvalget skulle desuden undersøge de særlige sambeskatningsproblemer, formueskatten giver for ægtefæller.

Baggrunden for udvalgets nedsættelse var den kritik, der gennem længere tid har været ført mod formueskatten. Det er bl.a. blevet kritiseret, at ægtefæller kun har et bundfradrag ved formueskatteberegningen, at bundfradraget ikke er reguleret i takt med prisstigninger på bl.a. fast ejendom, at skattesatsen på 2,2 pct. er fastsat i en periode med langt højere rente end nu, og at formueskatten hæmmer opsparing og erhvervsinvesteringerne.

Udvalget har afgivet sin betænkning den 28. marts 1988.

Udvalgets flertal er nået frem til, at formueskatten i sin nuværende udformning ikke generelt har væsentlige omfordelende virkninger på de samlede formuer. Formueskatten kan dog i konkrete tilfælde have en ganske betydelig effekt. Flertallet er endvidere nået frem til, at formueskatten har en række uheldige konsekvenser, der er redegjort nærmere for i betænkningen.

Kort skal eksempelvis nævnes,

- at formueskatten i væsentligt omfang forvrider den samfundsmæssige ressourceudnyttelse som følge af den høje sats, selektive nedslagsregler, skatteloft og manglende formuebeskatning af visse aktiver m.v.,
- at den udgør en særlig belastning specielt for de mindre og mellemstore virksomheder,
- at den for almindelige investeringer i obligationer og ved indskud i pengeinstitutter m.v. ofte medfører et negativt realafkast efter skat,
- at den virker som en særskat på ægteskab,
- at den må antages at hæmme opsparingen,
- samt at den giver et incitament for formueskattepligtige til at flytte til udlandet.

Skal formueskatten bevares, bør den efter flertallets opfattelse ændres på væsentlige områder, så en række af de påpegede uheldige konsekvenser afbødes.

Formueskattens uheldige konsekvenser kan i vid udstrækning henføres til den nuværende høje formueskattesats, som i særlig grad rammer personer med beskeden formue set i forhold til indkomsten. Det er derfor flertallets opfattelse, at en væsentlig nedsættelse af formueskattesatsen vil være en forudsætning

for at reducere formueskattens uheldige konsekvenser.

De forvridende effekter, som formueskatten har på opsparing og investeringer, vil i tilfælde af en væsentlig nedsættelse af formueskattesatsen blive betydeligt reduceret specielt for de formueskatteydere, som i dag har en effektiv formueskattesats tæt på lovens 2,2 pct. De formueskattemæssige incitamenter til at placere formueværdier i forskellige ikke-formueskattepligtige aktiver reduceres.

Udvalgets flertal foreslår, at hver ægtefælle får et bundfradrag ved formueskatteberegningen, således at formueskatten virker neutralt i henseende til enlige og gifte.

Baggrunden for lovforslaget

Det er regeringens opfattelse, at formueskatten hæmmer opsparingen og erhvervsinvesteringerne, og at formueskatten kan give et incitament til at flytte danske virksomheder til udlandet. Formueskatten koster derfor arbejdspladser i Danmark. Desuden finder regeringen, at de eksisterende formueskatte-regler virker som en særskat på ægteskabet.

Selvstændige erhvervsdrivende og hovedaktionærer vil ofte være henvist til at finansiere betalingen af formueskatten ved at trække midler ud af virksomhederne. Belastningen på virksomhederne vil ofte langt overstige det beløb, der skal betales i formueskat, fordi der også skal skaffes midler til at betale indkomstskat af det udtræk, der foretages fra virksomheden på grund af formueskatten.

Udtrækket vil mindske virksomhedernes egenkapital. Skal virksomhedernes investeringsniveau opretholdes, vil fremmedfinansieringen herefter skulle øges. Da en vis selvfinansiering er påkrævet, vil det betyde, at en del investeringer herefter ikke gennemføres. I denne situation vil formueskatten begrænse virksomhedernes vækstmuligheder, hvilket vil påvirke produktion og beskæftigelse i negativ retning.

Den høje danske formueskat er en medvirkende årsag til, at en del personer med formue flytter til udlandet. Samtidig medfører denne flytning ofte en nedlæggelse eller flytning af danske virksomheder.

Til belysning af forskelle i den løbende beskatning har Formueskatteudvalget foretaget beregninger af den samlede indkomst- og formueskat af kapitalafkast i Danmark, Sverige, Norge, Vesttyskland, Holland, England, Frankrig, Spanien og USA. Beregningerne viser, at den danske beskatning er blandt de højeste.

Der findes formueskat i ca. halvdelen af de vigtigste OECD-lande. Der findes bl.a. formueskat i Norge, Sverige og Finland, mens der ikke findes formue-